

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:	
-----	100 L.
-----	50 L.
-----	30 L.
-----	2 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS
Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.

Új idők magyarja.

— Cs. Lázár László —

ember, birtokos ember. megyében, Déván alól, e mellett *Lapusnyak* közlakik. Mikor dvarházának lakán néz ki, egy fejedelemhien Gábor-ülőházát. Ha ásik ablakhoz ömives Ke-dévai várán g a szeme. történeti em-nyagományok meg arra ermek és ifju hogy aki dol- arja végezni, messzire kell hogy az építő zivos kitartást, zatot is meg- árhol tanulta, tanulta s ami b, egész éle- szkül úgy is ett... hatszáz hold ka volt; áldott enti termő vagy- László már évtizedekkel előtt *mintagazdasággá*

fejlesztett. De jött a földreform s a Lázár felevagyonát is kisajátították végérvényesen, megfeleb-

kénytelen vagyok a *felebirtokon* ugyanannyit termelni, mennyit az *egész* jövedelmezett. És nemcsak mondta, meg is cselekedte. — Annyit, sőt még többet is termelt. A *Petrozsényba tejet* szállító kannáknak sem a magyarsága sem a száma nem csappant meg. Az aradi piacra *zöldséget* szállító vagonok továbbra is naponta elgördülnek salátával, borsóval, paradicsommal stb. megterhelve. Csak az volt a különbség, hogy az *egész* birtok idején néha a vagonok csak félig voltak megrakva. Most azonban mindig teli teherrel. Szinte csodának tetszik, de így van: félannyi fekvőség — ugyanannyi termés és jövedelem. Hogy hogyan tudta ezt Lázár László megcsinálni, azt rész-

bezhetetlenül. S tudjátok-e magyar gazdatestvérek, mit mondott ekkor Lázár László? Ennyit: — Hát most

letesen csak ő tudná megmagyarázni. Elmondaná — s ha fölkerik, ha alkalom adódik —

bizonyosan és szívesen el is mondja, hogy a talajmivelésnek micsoda változtatásával s micsoda újabb növények termesztésével stb. lehet a kevesen is annyit, többet termelni. Mindez nagyon fontos tudnivaló. Meg lehet azonban, hogy éppen a legfontosabbat hagyja el. Azt, ami az ő személyes érdeme, ami a jó gazdaságnak a lelke. Hogy t. i. télen nyáron ő az első gazdaságában, aki talpra áll. Munka idején, nyári hajnalokban már három óraker nyeregbe ül s este ő tér utolsó-
nak nyugalomra. Mindég és minden munkánál jelen van, ellenőriz, figyel, kérdez, utasítást ad. Nyugodt szóval, szakértelemmel, igazságos és emberbecsülő szeretettel. Lapusnyakon igazán a gazda szelleme hizlalja a marhát. Így aztán érthető, hogy miképen tud Lázár ma is annyit termelni, mint régebben, a kisajátítás előtt. Meg lehet, hogy tán nem is olyan nehéz. Nem akkor, ha nem kesergünk amiatt, hogy mennyit vettek el. Hanem ha ehelyett minden magyar gazda megpróbálja szívós kitartással, messzenézéssel azt, amit ő mondott és cselekedett:

— Jó hát megmutatom, hogy a kicsin is annyit termelek, mint azelőtt a sokan.

Hogy Cs. Lázár László mintagazda, régóta köztudomású. S már ezzel a tulajdonságával is közbecsülésnek és köztiszteletnek örvend. Bizonyossága ennek az is, hogy a legutóbbi mezőgazdasági kamarai választáskor a román nemzetipárt listáján rajta volt és meg is választották, Hunyadmegyében, őt az egyetlen magyart.

Amde nemcsak gazdának mintá, hanem embernek is, magyarnak is az. Nem emlegetem én itt föl

azt, hogy egyénisége határozott, de szeretetreméltó, hogy egyforma frissességgel figyeli a természet életét és az emberi szellem műveit, hogy gyakorlati és mintagazda létére is igen figyelemreméltó tudományos társadalomtudományi műveket írt. Csak egyetlen körülményt hozok fel, amelyikből ismét csak tanulhat minden magyar ember, vagyonos és kevésbé módos, a gazdag gróf s kisbirtokos parasztgazda, iparos, kereskedő egyaránt. És ez a körülmény a Cs. Lázár László magyar közművelődési tevékenysége és áldozatkészsége.

Cs. Lázár László a szászvárosi református ősrégi Kún-kollégiumnak főgondnoka. Olvasóink jól ismerik, hogy ezt a kulturális magyar intézményt az utóbbi években mennyi vihar tépte, szaggatta addig, hogy végre is elsüllyedt. Nos Cs. Lázár László ezekben a nehéz időkben is, mint hű kapitány, mint igazi főgondviselő mindig ott állott az iskola élén, segítve és támogatva fiatalabb társától, dr. Szöllősi János ügyvéd koll. gondnoktól. Sem időt, sem fáradságot nem ismerve és nem kímélve, vett részt a tanácskozásokon. Bölcs szóval, értékes tanáccsal irányította, gondozta az intézetet. Nemcsak a tanácsadásban, de anyagi áldozattal is védte, míg csak védhette, az iskola, a magyar közműveltség érdekeit. Olyan főgondnok volt, aki állását nem disznek és a hiúság kielégítésére valónak tartotta, hanem komoly, áldozatos és férfias kötelelőhordozásnak tekintette és gyakorolta. Mert érzi, hogy a magyar ember csak mint a magyar közösségnek a tagja lehet értékes és nyugodt életet s

hogy ebben a közösségben mindenkire feladat is hárul, vagyonosabb, minél gazdánál inkább köteles kiki a feladatot elvégezni. Szenzorgalommal és személyes zattal. Minél éberebben végli a maga dolgát, annál gyűl a vagyon. S minél nag a vagyon, annál többet s készségesebb lélekkel lehet juttatni a közjónak is. La közjóért már évtizedek óta nagy áldozatokat hozott és

Kitünő gazda és kitünő gondnok. Itt is, ott is szív tartás, messzibe látó szem dozatos szív jellemzik. Oly rék magyar, akinek a péld mindenki tanulhat és tanul. Olyan gazda és olyan főgond amilyent bárcsak adna a viselés sok ezret meg e romániai magyar közigazdas közműveltség számára.

Apor Péter

Kérdés. A régi magyar postabetéttulajdonosokat felhívták, hogy postatakarékpénztárral szemben követeléseiket jelentsék be és három évvel ezelőtti beszédtek könyveket. Történt e valami intézkedés a takarékbetétek kifizetése iránt?

Felelet. Még 1923-ban létrejött a Magyarországi Postai Takarékpénztárak Egyesülete, amely alapján Magyarország Rendelkezőbizottsága az az ügyet, amely a postatakarék román polgárokra vált betét tulajdonosok számára. Az összeget azért nem osztották ki, mert az errefelé bejelentéseket a magyar postai takarékpénztárak felül kell vizsgálni, hogy a tényleg jogosultak nyújtsák a kifizetést. Ezek a munkálato-
ban vannak és amint elkészítik, elismert követeléseket azonnal kifizetik. Az utódállamok az egyezményes kötelesekor kezességet vállaltak, hogy a betéteket a pénzbevételekkel állapított kulcs szerint vagyis 2:1 arányban fizetik ki.

„ZEUS”

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári levaló

Raktáron tart nagy választékban gyári áron minden bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélést

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca)

Terjed az igazság!

szocialisták magyar anyanyelvünket és felekezeti oktatásunkat védelmezik.

megirtuk, hogy az igazságért az igazság elnyomását szem nem szabad elcsüggedniök. Igazságunk ereje nemcsak ösztönöz a harcra, hanem akik fölismerik a mi harcságát. Ezért nem szabad elnk, még ha gyengék, eltiporok is. Mert nemcsak a ma-re számíthatunk, hanem a is.

A *Magyar Nép* a minapában, romániai magyar kisebbség ért, nemzeti jogaiért, iskolházáért, politikai és polgári ért vívott küzdelmében küle, világpolitikai tényezőkre irtunk a népszövetség genfi sáról, amely már meghallotta kból kegyellenül kiforgatott lepesek panaszát, irtunk a vezett munkásainak, a szociának marseilles-i (olv. marngresszusáról, amely pártkölette a népkisebbségek vé-

gy még örvedetesebb segít beszámolnunk. Itt benn an is segítségünkre sietnek a k. Nemcsak a magyar szerkások, akiket a közös anya-tura és történelem kapcsolanem a román szocialisták két vezető emberük tett a fontos nyilatkozatot.

estí képviselőház egyetlen képviselője a csernovici jakab beszélt a kamara sán Anghelcsu törvényajen, mert nem elégítheti kbbségeket s a jó romá-Hangoztatta, hogy „min-meg van a joga, hogy olyan uljon, amelyen akar“. Az en pedig dr. Lucian Sándor a párt ügyésze, a romániai pártok szövetségének elnö-erés Lajossal egyetértően adotta:

mi minden felekezeti ok-ünk. De mert tisztában va-

gyunk azokkal a viszonyokkal, melyek az Erdélyben lakó nemzeti kisebbségekre nézve különleges helyzetet teremtetek, *kénytelenek vagyunk a felekezeti oktatásra vonatkozó felfogásunkat felfüggeszteni.*

Mindaddig, amíg az államhatalom tényezői nem nyújtanak kellő garanciát a nemzeti kisebbségeknek arra vonatkozólag, hogy kulturális szükségleteiket és az oktatást, az első elemítől kezdőleg egészen az egyetemig, a saját anyanyelvükön elégíthessék ki addig mi *nem tudunk és nem is akarunk ellenvetést tenni a felekezeti oktatás ellen.*

— Tisztában vagyunk azzal is, hogy a nemzeti kisebbségek épen azért ragaszkodnak szívesen a felekezeti oktatáshoz, mert *nemzeti kulturájukat és anyanyelvüket a jelenben csak ilyen módon biztosítják.*

— A magunk részéről minden alkalmat megragadunk és megragadtunk a multban is, hogy kemény ítéletet mondjunk az eddigi erőszakos kisebbségi iskolapolitika felett, melynek úgy látszik *az a célja, hogy három-négy esztendő alatt elrománosítsa a nemzeti kisebbségeket.* De nem számolnak azzal a természeti törvénnyel, hogy minden erőszakos akció kényszerű módon ellenakciót vált ki. Így magyarázható meg, hogy az eddigi intézkedéseik csak a legnagyobbfoku elkésere-dést váltották ki mindenfelől, anélkül, hogy az állam érdekeit a legcsekélyebb mértékben is szolgálták volna. Így érthető meg az a tény is, hogy a mai kisebbségellenes politika szinte *rákényszeríti a nemzeti kisebbségeket, hogy egyházaik köré csoportosuljanak.*

Ime, így beszél egy nemzetközi szocialista, aki tudvalevően nem tartozik az egyházi élet buzgó hívei közé. Mit jelent ez az igazság, amit még ő is kénytelen a mi egyházunk javára elismerni? Azt, hogy ma itt Romániában, aki a magyar katolikus, református, unitárius, evangélikus egyház hive, az nemcsak ezekkel az egyházakkal szemben teljesíti kötelességét, hanem a

magyarsággal szemben is. A magyar egyházakhoz való tartozás, az azokért való áldozatkészség ma itt nemcsak azt jelenti, hogy a magyar nép magyar nyelven fohászodik istenéhez, hanem azt is, hogy *egyáltalán magyar maradjon.*

Az állami oktatás mai urai románokká akarják tenni gyermekeinket nyelvben és érzésben. Magyarok csak úgy maradhatnak, ha a templom mellett emelkedő iskoláinkba járhatnak.

A szocialista nem áll egyházi és nemzeti alapon és mégis fölismeri e két alap összefüggését és meghajol a mi igazságunk előtt, akik e keitő alapon állunk, mert elismerik *minden népnek*, tehát a magyarnak is nyelvéhez, kultúrájához, hitéhez való ősi szent jogát.

Mit szólunk akkor azokhoz a magyarokhoz, akik az állami oktatás egyedül üdvözítő voltát hangoztatva, felekezeti oktatásunk ellen törnek? Csak annyit mondhatunk nekik: tanuljanak a román szocialistáktól, akik azt mondják, hogy ez az állami oktatás *románokká tenné a magyart* s ezt ők sem akarják, mert szentnek tartják minden népnek nemzeti oktatásához való ragaszkodását.

Mi pedig maradunk magyarok, mint ahogy több mint ezer éve magyarok vagyunk ezen a földön s zengjük a zsoltárral: *Erős várunk nekünk az Isten.* Magyarságunk őre a magyar énektől és imától zengő templom s a tudást, erkölcsöt magyar nyelvünkön terjesztő iskola.

Vásárhelyi Tamás.

Tüdőbetegek

Is kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Sirol“-t

(törv. védve)

Egy üveg ára 60 lel.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj Piața Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvatojunk a tüdőbajtól“ című könyvecskét.

KÜLFÖLD

Mi történik a szomszédban?

Csehszlovákia politikai nyugalomát nagyon fölkaavarták a lezajlott választások. A sokféle párt közül egynek sincs akkora többsége, hogy kormányt tudna alakítani, viszont a különböző pártok ezuttal nem hajjandók a közös működésre. Masaryk elnök kénytelen volt hivatalnok-miniszteriumot kinevezni, amely a parlament metlőzésével fog kormányozni. Külpolitikai munkatársunk az alábbi helyzetképet nyújtja a csehszlovákiai magyar-ság politikai helyzetéről.

A magyarság helyzete Csehszlovákiában sem nevezhető éppen rózsásnak, ahol rossz sorsukat majdnem négy millió némettel és elég nagyszámu kisorossal osztják meg. A kisebbségi lakosság száma Csehszlovákiában majdnem eléri az uralkodó néphez tartozó lakosok számát. Tiszta választások eseteére tehát a képviselőházban könnyen veszélyeztethetnék a kisebbségi képviselők a különböző pártokra oszlott cseh többség által támogatott kormány szilárdságát. Ennek ellensúlyozását szolgálja a választási rendszer.

A csehszlovák választási rendszer igen szövevényes és az aránylagos választás elvére van építve. Nem névre, hanem listákra szavaztak és átlag 22 ezer szavazó után kapnak a pártok egy-egy képviselőt. A fennmaradó többletek elosztása azonban olyasformán történik, hogy az aránytalanul nagy mértékben a többségi, ezuttal cseh pártok javát szolgálja. Van ezenkívül a választási törvénynek egy másik rendelkezése is, amely szerint csak azok a pártok nyerhetnek képviselőket, amelyek szavazóinak száma az ország összes szavazóinak legalább két százalékát teszi ki. A két százalék alatt maradó szavazatokat pedig szintén a többségi pártok javára írják.

A felvidék magyarsága, mely mostan kétfelé oszolva vett részt a választási küzdelemben, különösen a Szentiványi József vezetése alatt egységesített magyar nemzeti pártnak nagy sikere miatt, elég jó eredményeket ért el. Bejött 11 magyar képviselő és 5 szenátor. Ha meggondoljuk, hogy a több mint kétszer olyan nagyszámu romániai magyarságnak csak három képviselője van, akkor a csehszlovákiai fajtestvérek választási sikerét igen megbecsülendőnek tarthatjuk. Valószínűleg ennél is nagyobb sikert érhettek volna el, ha egységesen és nem megoszolva men-

nek a választásokba. Az *egységes magyar nemzeti párt*, mely a felvidék minden rokonérző polgárát nemzeti-ségi, társadalmi és vallási különbség nélkül, a szigorú demokrácia alapján szólította fel csatlakozásra, választási megegyezéseket tudott kötni.

Az egységes magyar párt vezetőjének, Szentiványinak sikerét mindenki megérdemelt sikernek tekintheti, mert ő volt az, aki eddig legtöbbet fáradozott a felvidéki magyarság egységének megteremtéséért. Tényleg ő tekinthető a csehszlovákiai magyarság igazi vezérének. Jelentékeny szellemi képességei, tiszta jelleme és minden áldozatra kész elszántsága emelték vezéri méltóságába. Ő neki sikerült a magyarság zömét a magyar nemzeti pártba tömöríteni és ő végezte a választásokra való szervezkedés oroszlanrészét is. Nehéz munka után sikerült neki az 1920-iki választások 165.865 magyar szavazatával szemben ezuttal 210.540 magyar szavazatot összehozni. Szentiványi a választásokra együttműködésben állapodott meg a német gazdák és iparosok pártjával és most a választások után a két párt vezetői elhatározták, hogy továbbra is fenntartják az együttműködést. Az egyesült két párt így a prágai képviselőház legnagyobb ellenzéki pártját fogja képezni. Remélni lehet tehát, hogy a csehszlovákiai magyar nemzeti párt a prágai képviselőházban is kellő eréllyel fogja képviselni a rája bízott kisebbségi érdekeket.

Meglehetősen rossz eredménnyel jött ki a választásokból Csehszlovákia legnagyobb kisebbsége, a németiség, amely hat, egymással éles harcot folytató párban vonult fel a választási küzdelemben. Német nemzetiek, német demokráciák, német agráriusok, német keresztény szocialisták, német szociáldemokráciák és német nemzeti szocialisták, a választásokon igen jó eredményeket elért kommunisták nagyszámu német szavazatait nem is számítva, a legélesebb harcot folytatták egymás ellen. Az eredmény nem maradt el: a csehszlovákiai németiség, mely egységesen a prágai képviselőház legnagyobb pártját alkotná, szétdarabolva, erőtlennül, a legjobb erőt elvesztésével jelenik meg az új képviselőházban. Késői tanulság rájuk nézve, hogy a kisebbségi küzdelem ereje mindenhol és mindig az *egységben* rejlik.

L.

Nagy reményeket fűznek a locarnói szerződéshez. Azokat a megállapodásokat, amelyeket a nagyantant és Németország kiküldöttei Locarnoban kötöttek, az egyes országok parlamentjei is elfogadták. Az ünnepélyes aláírás december 1-én történt meg Londonban,

ahol a német kancellár és miniszter is megjelentek. A németeket London a legnagyobb kitüntetéssel fogadta. angol külügyminiszter beszédet szerződés aláírása előtt, amelyben a reményének adott kifejezést, locarnoi szerződés az örök béke telét biztosítja az emberiség számára. — Az idők jele különben, hogy cseh külügyminiszter újabb időben alkalmat megragad annak hatására, hogy a kis államoknak kell egyezniök. Ez azt jelenti, kisanant most már Magyarorszá szívesen tárgyalna.

Királykérdés Magyarországon
utóbbi napokban a budapesti sajtót foglalkozott bizonyos kísérlet, amelyek a királyválasztás kérdésére napirendre tűzni. Az egyik párt főherceg fiának Albrechtnek a jutását kívánja, a másik Ottót Magyarország törvényes uralkodójának Bethlen miniszterelnök idelött jelentette ki a király kérdés fölött az egész szóharcot fölöslegessé tette.

Bethlen gróf miniszterelnök a Nepszövetség előtt. A miniszterelnök december 5-én nagyszabású beszédet mondott Genében, a Nepszövetség pénzügyi bizottsága előtt. Ismét azokat az erőfeszítéseket, amelyekkel Magyarország az utolsó hónapokban a pénzügyi és gazdasági helyzet javítására. A Nepszövetség bizottsága a legnagyobb elismeréssel fogadta Bethlen beszámolóját, és rászórt, hogy Magyarország ujjászervezéséhez. Bethlen a gazdasági gyalásokon fontos kérdéseket szövevényesen. Kérni fogja, hogy az ország nagyobb összegeket, és hadd hadd beruházásokra, továbbá a Nepszövetség az utódállamok ossza el igazságosan azokat a területeket, amelyek ma a tisztviselők nyugdíjainak révén Magyarországra nehezednek.

Babós és Társai
vaskereskedés
Regina Mari
21. sz.

Mindennemü vasáru cikkek
előnyösebb beszerzési feltételek
Fűtő és főzőkemencék
választékban. Dusan
rejt konyhaberendezési

net Gyergyóba!

szt. Miklósi állomáson leszállva...
 gyalog — *Alfalunak!* Az
 őszi délután szinte megváltás
 néhány kilométeres gyaloglás.
 a falu végén két zekés atyafi
 kérdem:

hon van e a főltisztelendő ur?
 hogy mondja? — kérdi egyik ko-

főltisztelendő ur otthon van-e?
 már én meg nem mondom!
 miért nem mondja meg bátyám?
 part — *nem tudom.*

pejt a furcsa felelet, nem ér-
 dolgot, amíg később rá nem
 hogy hát itt plebánosnak hívják
 és nem főltisztelendőnek. Maga
 telendő kifejezés azonban talán
 nem olyan megérdemelt, mint a
 apoknál. Az az erőt megfeszítő,
 és mégis türelmesen viselt hely-
 eiben ma a népet a Székelyföld
 ontudaton tartják, minden tiszt-
 megérdemelt!

sem kellett nagyobb vezetés a
 iaknak, mint ma! A megpróbál
 keserűségei rést ütöttek az össze-
 páncélán s az így támadt hasa-
 besurrant a széthuzás rothadást-
 meséje! *A gyergyófalusi köz-
 ság* kebelében szomorú moz-
 indult, amely a közbirtokosság
 vezetőségét igaztalanul meg-
 és alkalmat ad a hatalmon
 k arra, hogy az ökor alatt is a
 keressék!

ugusztus 25 i szentmiklósi mező-
 gi kamarai választás verőfényes
 egy hatalmas vihart hozó szeles
 vette, amely a Putna-völgyben
 80.000 köbméternyi szálfát teri-
 ldre. Ezt a sok milliót érő köz-
 sági vagyont még ez évben ki-
 melni, mert ha úgy marad hajá-
 nkra teszi a szű. A kitermelést,
 ához hozzáfogást azonban meg-
 ozza *az alfalusiak között kitört
 odás*, aminek következtében a
 menő lakosság fa nélkül van,
 mi forrása elakadt, a szegényebbe
 énytelen a fát, s ha megcsipik,
 zizesse a saját fáját.

mi ennél is fájdalmasabb, a mi
 ő viharánál is fenyegetőbbben zúg,

az az a veszedelem, a mi a község
 magyar polgári és elemi iskoláit veszé-
 lyezteti! Ezeket az iskolákat az erdő
 tartotta fenn! Az erdő adta jövedelem-
 ből teremtették elé a lakosok az iskola
 fenntartásához szükséges anyagi támo-
 gatást! Ha ez az alap meginog, ledől
 vele együtt az iskola fala is!

Ébredjen fel az alfalusi magyarság
 abból a kóros álomból, amibe a szét-
 huzás betegsége zsibbasztotta és oldja
 meg csöndben, gyergyói türelmes józan-
 sággal otthon, egymás közt ezt az el-
 fajuló kérdést, — ami végeredményében
az egész magyarság kérdése...

HIREK

A kormány elismeri a Király-
 hágó-melléki református püs-
 pökséget. Lapjelentések szerint a
 magyarság egyik legnagyobb sé-
 relmét orvosolni fogják: a Király-
 hágó-melléki ref. egyházkerület
 megalakulását a kormány elismeri.
 Erre nézve három napon keresz-
 tül tárgyalt Kolozsváron *Lepadatu*
 kultuszminiszter a reformátusok
 küldötteivel, közöttük *Sulyok Ist-
 ván* püspökkel és *Csernák Béla*
 esperessel. A tárgyalások kedvező
 eredménnyel végződtek, *amennyi-
 ben Lepadatu miniszter kijelen-
 tette, hogy elismeri az önálló ki-
 rályhágomelléki református egy-
 házkerületet és püspökséget, vala-
 mint elismeri Sulyok Istvánnak
 püspökké történt megválasztását.*
 A miniszter magához kérte az
 ügynek összes aktáit, ezekre sa-
 játkezüleg rávezette, hogy elismeri
 a három kérdésnek létjogosultsá-
 gát. Hozzáfűzte, hogy a végleg-
 esítés elismeréséhez a minisz-
 tertanács hozzájárulása szükséges,
 azonban reméli, hogy *Mosoiu*
 miniszter közbelépésével sikerülni
 fog minden akadály nélkül kieszk-
 közölni a minisztertanács jóváha-
 gyását és azt is reméli, hogy egy
 héten belül a minisztertanács jó-
 váhagyása is megtörténik. *Lepa-
 datu* miniszter kijelentette, hogy
 a kormány ezért semminemű po-
 litikai ellenszolgáltatást nem kíván.

Dr Gergely Endre súlyos beteg.
 Az erdélyi magyar közélet egyik kiváló
 munkása Dr. Gergely Endre orvos, aki
 művésziesen megírt orvosi cikke révén
 lapunk olvasói előtt is népszerű súlyos
 betegen fekszik a kolozsvári Vörös ke-
 reszt kórházban. Állapota bármennyire
 súlyos is bizunk abban, hogy rövid időn
 belül felgyógyul és újra részt vehet régi
 munkakörében s együtt fog küzdeni ve-
 lünk közös céljainkért.

A csikiak Cantacuzino hercegnő-
 nek panaszolják el iskolaügyi sé-
 relmeiket. Multiheti számunkban meg-
 irtuk, hogy Csikszereda közönségét egy
 a regátból odahelyezett igazgatónő fel-
 háborító intézkedései tartják izgalomban.
 Most a csikiak írásba foglalták az igaz-
 gatónő viselt dolgait és eljuttatják Can-
 tacuzino hercegnehöz. „Az asszonysziv-
 nek az egyformán való dobogása remél-
 hetőleg megcselekszi, hogy a városka
 feldult békéje, a helyi viszonyokkal
 ismeretlen és ellenséges érzületű nép-
 nevelőnő eltávolításával mielőbb helyre-
 állíttassék.

Milyen okmányokat kell csatolni
 a nyugdíj kérésekhez. Erdélyben kö-
 rülbelül tízezer nyugdíjas várja, hogy
 nyugdíjmentéséhez hozzájusson. A ki-
 utalást az is késlelteti, hogy a kérvénye-
 zők hiányosan szerelték fel kérvényeiket
 s emiatt ügyük elintézetlenül fekszik a
 bizottságoknál. Illetékes helyen nyert
 felvilágosítások alapján figyelmeztetjük a
 nyugdíjasokat, hogy a következő okmá-
 nyokat mielőbb szerezzék be s csatolják
 kérvényeikhez: 1. szolgálati kimutatást
 arról, hogy hol, mikor és mennyi időt
 szolgáltak. 2. Fizetési kimutatást részle-
 tetve hogy milyen címen és mennyi
 fizetésük volt. 3. Születési bizonyítványt.
 4. A megfelelő jogi szakértő igazolvá-
 nyát. 5. A megyei főorvos orvosi bi-
 zonyítványát. Az elhunyt állami alkalm-
 zottak özvegyeinek csatolniuk kell: 1.
 Házassági bizonyítványt, 2. Együttélést
 tanusító hatósági bizonyítványt (vagyis,
 hogy a férjüktől nem váltak el). 3. A
 gyermekek anyakönyvi kivonatát. 4. A
 férj halotti bizonyítványát. 5. És községi
 igazolványt arról, hogy az özvegy élet-
 ben van, nem ment újból férjhez, nincs
 állami alkalmazásban és együtt lakik
 gyermekeivel.

Erdélyben ismét életbe lépnek
 az esküdtszékek. Az igazságügyi mi-
 niszteriumból kiszivárgott hírek szerint
 a minisztertanács hozzájárult Erdélyben
 az esküdtszékek felállításához.

Nemsokára forgalomba kerül a
 pengő. Az új magyar pénznek a pen-
 gőnek veréséhez szükséges fémek be-
 szerzését most végzik a budapesti ban-
 kok. Mihelyt a szükséges fémmennyisé-
 get összevásárolják, megkezdik a pengő

verést, amely sulyra és alakra a régi ezüst ötkoronással fog megegyezni. Itt említjük meg, hogy a napokban nyílt meg Budapesten a drágakő-tőzsde, ahol nemcsak drágakövek, hanem az összes gemmefémekben, arany-ezüst pénzekben köthetnek üzletet az új tőzsde tagjai.

Mennyi vér folyt a világháboruban? Most készítették el Washingtonban a kimutatást a világháború szörnyű pusztításairól. Ezek szerint a hadviselő államok hatvanöt millió katonájából minden nyolcadik hősi halált halt, minden harmadik megebesült. A véráldozaton kívül szembeötlő a háborús kiadások összege is. Összesen kétszáznegyvenhét milliárd százhuszonkilenc millió dollárt költöttek el. Ebből a temérdek kincsből Románia kétszázévig fedezhetné minden kiadását anélkül, hogy polgáraitól egyetlen fillér adót kelljen beszednie.

Örültek statisztikája. Egy kiváló francia elmeorvos évek hosszú sorainak tapasztalatai alapján kiszámította, hogy a bolondok legnagyobb része a kevés szabad levegőt élvező szellemi munkával foglalkozók sorából kerül ki. Tudósok és ügyvédek egy százalékának borul el az elméje nemritkán túleröltetett szellemi munkában. Iróknál már csak 0-25 százalék, 5000 mérnök közül egy és 20.000 földmives közül egy végzi ezen a szomorú módon életét. A tudós orvos szerint legszerencsésebbek a tőkepénzesek, akik csak igen ritka esetben veszítik el elméjük épségét.

Hogy mulat a szovjet? Szovjet-oroszország mostanában ülte meg a fennállásának nyolcadik évfordulóját. Ez alkalomból a berlini követ óriási méretű estélyt rendezett és 700 vendégét husz fogásból álló vacsorával, a legfinomabb borok és pezsgők íjesztő mennyiségével vendégelte meg. A fényes estély irakban megjelent előkelőségei bizonyára nem gondoltak egy percig sem elvtársaikra, kik ugyanakkor éhséggel és nyomorral küzködve átkozták a szovjet nyolc éves fennállását.

Ostromállapot a kalapviselés miatt. A török kormány legutóbb kötelezővé tette a kalapviselést és száműzte a régi hagyományos *turbánt*. Ez annyira felbőszítette az óhitű muzulmánokat, hogy különösen Erzerum vidékén lázadás tört ki a kalap ellen. A kormány a lázadás elfojtására ostromállapotot rendelt el.

Még mindig a virtus. Kolozsváron a Moholeán féle vendéglőben vasárnapi táncra gyűlt a fiatalok. Javában folyt a mulatság, amikor Bárdosi István husz éves szép szál legény késsel a mellében zuhant a táncról kifényesedett padlóra. Pécsi Lászlót a gyilkos legényt letartóztatta a rendőrség és vallatóra fogta.

Kiderült, hogy Póli miatt kellett kilobbanni a fiatal életnek, akibe Pécsi László veszedelmesen beleszeretett. De Póli szívesebben táncolt Bárdosival. Mégis csak egyszer véget kellene szakítani ennek a vérpocsékolásnak, amivel nem egyes emberek, hanem amúgy is legyöngyült fajtánk ellen vétekezünk, régi virtusból szemforgató lányok csapodársága miatt.

Mit mond a korán? Mulay Hafiz szultánnal történt ez a mulatságos eset. Az afrikai fejedelem kártyaközben nagy halom aranyat nyert, amit sugárzó arca akart zsebrecsusztatni. Mellette ülő angol újságíró tréfásan állította meg a szultán kezét: *Óh Prófétia helytartója! Nincs jogod ehhez a pénzhez, mert a Korán tiltja. A szultánt elfogta a kétkezdés és a helyi főbíróhoz fordult, hogy ő döntsön a vitás kérdésben:*

Te nagy, bölcs bíró vagy, mond meg hát, van-e jogom, hogy ezt a pénzt elvegyem?

A bíró egy pillanatra elgondolkozott s aztán mosolyogva szólt:

Ha becsületesen játszottál, ó, Prófétia helytartója, akkor a pénzt nem szabad elvinned, mert a Korán tiltja a szerencsejátékot; de ha ravaszkodtál, sőt egyenesen csaltál, akkor már nem lehet erről szó, mert eszeddel szereztél meg ezt az összeget, tehát jogod van hozzá.

— Te vagy a világ legnagyobb és legbölcsőbb bírója! — szólt a szultán s megnyugodtan vágta zsebre nyereségét.

Ka ácsnyra legszebb ajándék a könyv. Karácsonyra minden öntudatos magyar ember könyvet vegyen ajándékba! Olvasóinknak ajánljuk az alábbi könyveket: a Magyar Nép könyvtárának füzetei köive egyes szám ára 30 L. Keitős szám ára 40 L. azonkívül 4-7 éves gyermekeknek való képes könyvek — — — — 30-180 L. 5-10 éves gyermekeknek való mesés könyvek — — — — 20-150 L. 7-10 éves gyermekeknek való mesés könyvek — — — — 50-150 L. ig. serdültebb ifjúságnak ifj. iratok — — — — 25-200 L. ig.

E könyvek nagy választékban kaphatók a Minerva könyvkereskedésében Kolozsvárt. Ugyanott karácsonyi díszek is beszerezhetőek. Megrendeléseket kiadóhivatalunk is továbbítja. Portómentes szétküldés.

Izmainkat valódi DIANA SÖSBORSZESZ-azel való lemosás által tesszük ruganyossá és acélossá.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réihy féle pemetefü-cukorka. Mindenütt kapható. Mosse-hirdetés.

Drágul a papiros. Lapunk számának külső alakja sajnálatra mutatja, hogy baj van a papiros Kénytelenek vagyunk olyan papiros nyomtatni lapunkat, amelynek formája eltér a mi megszokott lapformától. Az okot nem kell bővebben magyaráznunk: a gyárak nem bocsátják a lombra azokat a minőségeket, amelyek leginkább szükség volna. Ugyanazért most az újságpapírossal, mint a hányal szokott történni áremeléséért visszatartják a készleteket. Olvasóink elnézést kérünk lapunknak most előnyösnek éppen nem monható alakja miatt.

Óriási hidegek mindenfelé. Időjósok, az idénre nagy hideg jósólnak. Ugy látszik, ezuttal eltagadják az igazságot, mert olyan hideg kadt a földgolyó búsra, amilyen ritkán számba szokott menni. Nálunk is zord az idő, de egyes országokban különösen az Északi-tenger partjain rémes fagy uralkodik s kibírtak orkánok dühöngenek. Itt ott a járást be kellett szüntetni. Már is nagyon sokan fagytak meg a tél téli zimankóban.

Emberkezű malacok. Nagyítózemplénmezei községnek világra csodája van. Ugyanis több kocája olyan malacokat hozott világra, amelyek az első lábak helyett háromságos emberi kezek foglalták el a kócsák, mint a szörnyeszülött malacok jó egészségnek örvendenek.

Szép karácsonyi ajándék S. Nagy László: Jókai szerelmek műve. Megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál.

UJ KÖNYV

Kurucok nagy napjai. Irta Székely Rácz Imre. Magyar történelmünk egyik drágább emlékeivel megszentelték a kuruckorba vezet vissza a székely Kikiszed ebből a nagy kincstárból egy emlékkövet, megtisztogatták az adak porától, kifényesítették és eltarja: „Ilyenek voltak mi eleink, nulhat belőle a mai kuruckodás is állott szembe testvér testvérral, nem gyűlölet állította ellenkező sorba őket, hanem a hazáért agy szeretet. Csak az út ágazott szét, közös maradt. Rácz Imre derék káját, amely a szerzőnél 60 évvel megrendelhető, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Gombamód szaporodó selejtes, értéknélküli írka-fírka helyett ez a könyv harmatos virágok delyi irodalom hajnalos kertjének egyi. Mael F.

A kőrösbányai templomszentelés egyik jelenete.

Művelődési mozgalomok.

Művelődési mozgalomok. A csikszentmártoni községi műkedvelő-előadás. A csikszentmártoni községi műkedvelő-előadás nov. 21-én igen kedves tettel lépett meg. Géczy István; az erdő meséi című népszínadatok elő nagy sikerrel. Dicsérik meg ezért elsősorban a rendező Király István kántor és Miklós tanító urakat, akiknek önzetelensége hozta létre az erősen szép színpadot is. De dicsérik meg a lelkes szereplőket is, közül kiváltak Szász Rudolf, Mál-Annuska, Kirják Károly, Kirják Márton Ilonka, Miklós Gergely, Ferenc, Cziko Gábor és Miklós. A többi szereplők: Sándor, Tekse Ferenc, Fazakas Róza, Julianna, Gál Mária, Kánya Tamás Anna, Cziko Árpád, István, Fazakas Ferenc, Farkas. Melyek úgyes játszottak, hogy az ő nevüket is megemlíteni. A többi székely községek is példáját, mert akkor faji mivolt és kulturánkat nem kellene fél-

magyarvistai református egyházak 3 harangja közül kettőt a nagy háboru idején s a Mátyás korabeli (1483) öreg harang árnyolatán buslakodott; 8 esztendővel egymagában Isten dicső nyílt idő kellett minden azivben gondolat megérielődéséhez — ami hány lélekben kezdettől fogva hogy az elvitt harangokat legyűjjal pótolni kell. Ennek a leleknek hatására indult meg a s öltöztet testet az eszme: egyház közköltésen új harangok. A reformáció emlékműjén,

okt. 31-én megérkezett és az örömjongás közepette hazaszállított új harangnak felszentelési ünnepét iltte nov. 15-én az egyházközség, egész Nádasmentente magyarságának részvétele mellett. De nemcsak a szomszéd községekből, hanem Kalotaszeg legiávolabbi falvaiból is jöttek vendégek. Nagy öröm volt látni annak a sok magyar szívnek testvéri találkozását és ölekezését! A külső fénynek nagy lelkierőt adott az ősi templomban lefolyt istentisztelet. Már a jelenlevő 7 lelkésznek bevonulása magában véve is megható volt. Szabó Géza mérái lelkész szívet megindító imája után Csűrös József kalotaszegi esperes prédikált és mondott gyönyörű harang-felszentelő imát, amely alatt az új harang szava először csendült meg. Daróczi Ferenc helybeli lelkész a harang beszerzését ismertette röviden; szavainak hatása alatt minden szem könnyben úszott, de minden szem könnyében ott csillogott az öröm. A közénekeket Varga János áll. ig. tan., énekvezér által vezetett helybeli vegyes dalkar és Szabó Rózsika mérái dalárdája szép énekszámokkal szolgáltatták. Templomból kijövet a kalotaszegi színekben pompázó községhez esperes urunk szólott még tovább buzdító szavakat s a szomszédos községek képviselői tolmácsolták testvéri üdvözléseiket és jókívánságait, akik közül Papp Zsigmond, szucsági bírtokos adományával a harmadik harangnak vetette meg az alapját. — A műkedvelő színtársulat megtanulta erre az alkalomra Székely Miklós mákófalvai ref. lelkésznek „A kincskeresés” c. 2 felvonásos népszínművét s ennek előadásához már a délutáni órákban hozzáfogott, mert előre látta, hogy a közönség egyszerűen nem férhet be a — különben — nagy terembe. S valóban, ha csak azt nézzük, hogy háromszor kellett egymás után előadniok, méltányolni tudjuk fáradsá-

gukat. De ennek felette méltánylást és dicséretet érdemel készülségük, ügyes és talpraesett játékok, amellyel néhány órán át szórakoztatták a közönséget. Szereplők voltak: Székely Ferenc, Diósi János, Szallós Márton, Nagy Márton, Gergely János, Diósi János szabó, Székely Márton, Mátyás Ferenc, Székely Illus, Daróczi Zsuzsika és ifj. Daróczi Ferenc, akiknek mindenike külön-külön is elismerést érdemel. Úgyesen szavalt Szallós Kata és Petőfi dalokat énekelt szépen a szereplők közül alakult kis 2 szólamu énekkar.

Hősök emléke. A kiskedei unitárius egyházközség hívei a világháboruban elesettek emlékét egy a templom kerítésében elhelyezett művészies kivitelezett emlékoszloppal örökölték meg. Fölavatalására a környékbeli lelkészek bevonásával megható ünnepélyt rendeztek, amely a jelenlevők közül senkinek sem hagyta a lelkét érintetlenül. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, amelyen imát és egyházi beszédet Kozma Zolián székelyszentmiklósi lelkész tartott. Beszédében férfias gondolatokkal rajzolta le a nagy történelmi idők szenvedéseit, veszítéseit, ápolgatva a fájdalomszülete jövőndő reménysegeit. Istentisztelet után a gyülekezet kivonult és félkör ablakbau vette körül a jelképes sirt és a 8 elesett nevét hirdető emlékoszlopot. Pál Dénes siménfalvi lelkész lépett elő, hogy megtarisa felavató beszédét. Beszélni kezdett a nagy időkről, hősekről eszményekről és a fájdalomról. Ekkor a fájdalom valóban megjelent. Egy fekete ruhás nő képében odarokskadt a sirra és elkezdett beszélni összefüggéstelen szavakkal Erzsébetvárosról, uolsó búcsuról, hátizsákban hordozott két kicsiny gyermekről stb. Egy rövid ideig mintha birkoztak volna egymással a fájdalom és hit szava, de aztán elvonult az asszony, hogy a hit folytassa mély bánatot és szenvedést meggyőző beszédét. Egy ifjú leány és legény szavaltak alkalmi költeményeket szépen, meghatóan. Az emlékoszlop felállításának történetét az adakozók neveivel együtt felolvasta Pap Ferenc helybeli lelkész felemlítve, és méltatva a hősek által hozott áldozat nagyságát.

HÖNSIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb HARANG ÖNTŐDÉJE

Alapított 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával. Vas harangszerelevényeket és vas harang-állványokat. Nemes anyag, nemes művek.

MEZŐGAZDASÁG.

Téli meggondolások.

Az első hó leesett, alatta a kenyeret-adó föld keményre fagyott. A gazda földet-mivelő eszközeit félre kell hogy tegye addig az ideig, amíg a tavaszi nap első sugarai megolvasszják a földet borító jégpáncélt. Ez alatt az idő alatt a házkörüli teendők, javítások foglalják el. Közben azonban számot kell vetnie az elmúlt év munkájával is. Látva tele magtárát, udvarán a nagy kazal szalmát és szénáját, felszaporodott állatállományát, munkája eredményével meglehet elégedve, mert vagyona szépen gyarapodott, nem kell félnie attól, hogy addig, amíg a föld újra meghozza termését. Szükséget fog szenvedni. Megvan saját maga és jószágai részére a mindennapi élelem, fejük felett a jó meleget tartó fedél és ha a nagy hideg házába is be akarna hatolni, csak ki kell mennie, hogy az ölbe rakott fájával kihülő tűzhelyét megrakja s a tél hidegét otthonából száműzze.

Az áldást-osztó tűzhely azonban igen gyakran nagy veszedelem forrása is lehet. Bármikor kiugorhatik egy szikra és a következő pillanatban lángra lobban a tűzhely közelében felhalmozott rözse, meggyuladnak a ruhák, tovább terjed a tűz, mert az oltság a befagyott patak miatt lehetlenség. Belekapnak a lángok a gerendázatba, a telőbe, onnan átharapóznak a gazdasági épületekre, a felhalmozott takarmányba és még szerencse, ha annyi idő van, hogy a jószágot baj és sérülés nélkül kimenteni lehessen. Átterjed a szomszédok épületeire, s mire a segítség megérkeznék, már egész utcák állanak lángokban.

A gazda, aki este még nyugodt jólétben hajtja fejét pihenőre, arra ébred, hogy mindene, szülőtől örökölt és hozzá szerzett vagyona elveszett. Nincs hová a családja

a téli hideg elől meghuzza magát, nem tudott megmenteni a rajta levő ruhán kívül semmit, még azt sem tudja, hogy másnap reggel éhes gyermekei szájába honnan ad kenyeret.

Az ilyen esetben meginduló társadalmi segítség csak arra való, hogy a kezdődő éhezést szüntesse meg, de annyi semmiesetre sem lehet, hogy az elveszett vagyont kárpótolja, vagy akár a vagyonszerzés munkájának alapját képezze. Ilyen esetben is a gazda csak a saját maga segítségére van utalva.

Ezt a segítséget azonban már jó előre bizonyossá teheti magának, ha egész vagyontát, épületeit, takarmányát, jószágát tűz veszélye ellen biztosítja. Minden gazda tudja, hogy az ilyen csapások enyhítését célozzák a *biztosító társaságok* alakításai, de sajnos, a mai világban nem jut eszébe azon maga és családja iránti kötelessége, hogy biztosítsa is vagyontát, sőt a legtöbb sajnálja is azt a csekély díjat kiadni, amely díjért a biztosító társaság a nagy felelősséget és kockázatot elvállalja.

Hogy a gazdatársadalomnak ez irányban is fölvilágosítására lehessünk, szívesen ajánljuk a MINERVA Biztosító társaságot, mely társaság alig néhány napja emelte fel alaptőkéjét 10 millió leire és amelynek vezetőségében közéletünk minden nevesebb tagja közöttlapunk, valamint MINERVA Irodalmi és Nyomdai Müintézet vezetői is helyet foglalnak.

Minden előfizetőnknek és olvasónknak a legkézségesebben állunk rendelkezésére az összes biztosításuk ügyeiben, bármely kérdésre és tanácskérésre azonnal válaszolunk.

Egyidejűleg felkérjük lapunknak összes oly barátjait, kik a biztosítások ügyében jártasok, hogy tevékenységükben úgy minket, mind a gazdaközöniséget a leghathatósabban támogassák. Törekedjenek arra, hogy gazdáink kezén levő és összességében

óriási nagy vagyon ne lehessen egy kóbor szikra áldozata, törekedjenek azt elérni, hogy, mint az a nyugati országokban, minden ember saját vagyona és által a nemzeti vagyon, a legsebb részeiben is biztosítva legyen.

Gazdasági munkások balesettosítása. A bukaresti semmitőszék döntése alapján kötelesek a gazdasági munkaadók gazdaságaikban alkalmazott munkásaikat a munkásbiztosító pártánál bejelenteni.

Mennyi trágyát adnak állataink? Gazdaságunkban rendkívül fontos szerepe van a trágyának, amit szántódeink feljavításánál pótolhatatlan aránynak ismer minden gazda ember. Számították, hogy évente mennyi trágyát kaphatunk állatainktól. Eszerint a 90. igásökor 100, legelőre járó szarvasmarha 60, istállózott fejőstehén 100, hizóökor 165, növendékmarha 40, sertés 12,5, hizós sertés 17,5 méternyi trágyát szolgáltat évente.

Emelkedés a lóheremag árán. A lóheremag kereskedők annak kártelbe tömörültek, hogy az árak és megszorítsák. Amint értesülünk, ez a felállítás veikezés felbomlott, aminek mutatkozik örvedetes hatása, amelyben egy nagyobb külföldre irántukban tévelt 39—56 lejes egységáron vették össze. December közepe kereslet valószínűleg nagyban fog járulni a lóheremag árának emelkedéséhez.

Állatárak.

Marosvásárhely. Kocsi-ló párja 30.000, igás ló párja 18—20.000, kós kanca 10—14.000, éves csikó 5000, Egy pár igás ökor 25—3000, borjas fejős tehén 12—18.000, üdő 3500—4500, hizott ökornek 40—50.000 Lei. Éves sovány sertés 1200, választott malac 300—400.

Gyergyósszentmiklós. Egy pár ökor 15—20.000, egy pár hizó 25—30.000, egy darab egy éves lalni való sertés 1600—1800, zott sertés kg. 46 lei élősúlyban, pös malac darabja 180—250.

Dicsőszentmárton. Szarvas János ökor páronként 16—35.000, fejős tehén darabonként 6—7.000, Vágni való tehén élősúly kilónként 7—8.000, szopós borju darabonként 7—8.000, Juh darabonként 400—500 lei. Sertés: Tartani való 3—6 hónapos darabonként 1000—2100, tartani való 12 hónapos darabonként 2100—

stüdő élősúly kilónként 28—30, öreg élősúly kilónként 32—34, fiatal való szalonna kilónként 70, szalonna kilónként 80 lej.

Terményárak.

Aranyárhely. Buza. 120—130, tenyér 60—65, árpa 90—95, zab 35—40, kukorica 26—30, bab 80—90 lei vétele. Tehentej 6—7 lei literenként. Sajt 40—50, méz 50—60 lei kg-

HITELSZÖVETKEZET.

Hitelszövetkezetek főmórkülése.

apró Hitelszövetkezetek ugyanazt szolgálják, mint a nagy pénzügyi bankok — közgazdasági életünk fellelőre — ha nem is nagy kiterjedésű városokban és vidéken, ha nem is méretben és sok millióval egyenértékű és ha nem is nagy zajjal. — Apróságuknál, fürgeségüknél, gyorsabb hozzáférhetőségüknél, a hiteltörvényi viszonyainak és erkölcsi bizthatóságának alaposabb ismeretével fogva jobban bele tudják és bele szokták a gazdanép gondolat köztudatába és mindennapi életébe, hisz a lelkész és a tanácsos saját emberei végzik, azt mondani a szeme előtt.

Hitelszövetkezetek anyagi sulya nagy mértékben van, erkölcsi sulyuk pedig annyi, hogy létrehozjuk, fenntartjuk és megújítjuk épen az a része, melyre leginkább olyan nagy szeretünk hivatkozunk — a földmivelőgazdák. Ez az a tény az övék, ehhez ők féltőn ragaszkodnak és szeretettel támogatják. — Nem bonyolítanak ezek a vállalkozásokat, hisz a céljuk a közgazdasági bajos helyzetében — mielőtt az a gyorsabb apró segítség. — Apróságuk és a sok kicsi — Hitelszövetkezetek együttes összességében jelentős mértékű nagy bankok szövetségének, bankszindikátusnak.

Ezért azon elhatározását, hogy Hitelszövetkezetekkel szoros kapcsolatot létesít és üdvös tevékenységét a belépett Hitelszövetkezetekre is kiterjeszti — a Hitelszövetkezetek csak a legkisebb köszönettel fogadhatják. — A legfontosabb lesz egy szerv, mely közgazdasági ügyeink érdekében — hasonló természetű intézményekről lévén szó, a közérdekek folytán hathatósan járhat. És ha megvalósulna a remény, hogy nagyobb összegű — ha nem is — de mindenesetre olcsóbb hitel megszerzése is sikerülne a Bankszindikátus által, akkor a bekapcsolódás Hitelszövetkezetek részére nemcsak

hasznos, hanem kihatásaiban a Hitelszövetkezetek tagjaira igen előnyös lenne.

Épen ezért különös fontossága, hogy lehetőleg minden Hitelszövetkezet lépjen be tagúl a Szindikátus tagjai sorába. A tagsági díj a Szindikátus részéről oly alacsonyan lett megálapítva, hogy az nagy mértékben egy Hitelszövetkezet számláját sem terhelheti meg. — Igyekezzenek ugyanis a Szövetkezetek vezetői — mint ebben a legtöbbet tehető egyének — a mai viszonyoknak megfelelő helyre ki és előrelendíteni a községek Hitelszövetkezeit.

Minden intézménynél a vezetőség és annak munkája a legfontosabb magára az intézményre nézve.

A Bankszindikátus eredményes munkája elé is azért nézünk bizakodó reménnyel, mert annak élén a legérdekesebb közgazdasági szakemberek, köztük Dr. Gyárfás Elemér elnök áll.

Ha minden Hitelszövetkezet belép a Bankszindikátus tagjai sorába, ezzel nemcsak a saját, hanem az összesség javát szolgáló érdekek előbbreviteléhez járul hozzá.

(Etéd) Lőrinczy Dénes.

IPARI ROVAT

Kereskedelmi és ipari továbbképző tanfolyamok.

A hivatalos lap 227. száma közli a kereskedelmi és iparügyi minisztérium rendeletét, melyben utasítja a kormány a kereskedelmi és iparkamarákat továbbképző tanfolyamok szervezésére. E tanfolyamoknak célja kereskedők, iparosok, szakmunkások szakismereteinek kibővítése, s hogy a résztvevők a román nyelvben, ipari és kereskedelmi törvények és rendeletek ismeretében, könyvelésben, számtanban, mértanban, árkalkulációban — amire minden tanult iparosnak és kereskedőnek szüksége van — kiképzést nyerjenek. A rendelet főleg Erdély számára készült s úgy intézkedik, hogy ha a jelentkezők egyötöd része nem bírná az államnyelvet, az illetők anyanyelvén kell az előadásokat megtartani. Évi tandíj 200 lei, vizsgadíj 100 lei, a vizsga eredményéről bizonyítványt állítanak ki.

Meg kell állani ennél a rendeletnél, mert itt történt valami, amit kisebbségi állampolgárságunk óta nem igen tapasztaltunk. Ennek a rendeletnek végre nincs fojtogató ökle. Ez a rendelet becsületesen, egyformán részesíteni kíván bármilyen fajú állampolgárt a szak-

tudás áldásaiban. Elismeri az anyanyelvhez való jogot, s nem akaszt megsegélyező táblákat; nincs más célja, csak oktatni, tanítani, tudást adni tudatlanoknak, bármilyen nemzethez is tartozzanak azok. Ugy látszik, kezdik belátni legfelsőbb helyen, hogy országnyomorító bajokon, a kereskedelem és ipar válságos helyzetén segíteni csak becsületes szándékkal lehet.

Bajok a külföldi póstaútványokkal. Tudvalevő, hogy a postahivatalok ez évi október hó 1-től felveszik a külföldre szóló pénzküldeményeket. Ámde a hozzánemértő intézkedésekkel beindított rendszer annyira nem felel meg hivatásának, hogy a pénzküldésnek ezt a módját aligha fogja választani a közönség. Elsősorban a bankátvitelénél háromszor drágább, de sokkal késedelmesebb, mivel a póstaútványoknak a bukaresti központon kell keresztülmenniük. Továbbá ugyancsak a bukaresti központ olyan árfolyamokat állapít meg, amelyek nem fedik a tényleges tőzsdei jegyzéseket. Valószínű, hogy ilyen kezelés senkit sem csábít pénzküldeményével a postahivatalokba.

Köhögésnél, hurutnál, tüdőgyengéségnél

enyhülést és gyógyulást értvégyat és erőt hoz a

S I R O M A L T,

melynek gyógyanyagait a világ legelső és leghíresebb orvosai rendelkezik.

Minden gyógyszerárban kapható.

Kérjen oktatófüzetet, tüdőgyengéségnél szenvedők számára.

„GER” Krayer Laboratoriumtól Timisoara sz.

Ipari árak.

Fémpiac. A nemesfémek ára a lei esése miatt napról-napra emelkedik. Aranytörmelék 76, törött ezüst 3, platina 600 lei grammonként, 1 koronás 17, 2 koronás 42, 10 koronás arany 420 lej. Az árak további emelkedése várható.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1925. december 7-én.

1 dollár	= 218 50—218 75 L.
1 font sterling	= 1060—1063 "
1 svájci frank	= 42 20—42 25 "
1 arany márká	= 52 — "
1 líra	= 8 85—8 95 "
1 cseh korona	= 6 50—6 51 "
1 dinár	= 3 90—4 — "
1 osztrákshilling	= 30 85—30 95 "
318 magyar korona	= 1 — "

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításon aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyanjú, vagy két kg. sajt árával megmentheti birháját a pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja mételey-kóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás!

Főlerakat:

GERGELY FERENC Utóda
drogériájában
Cluj—Kolozsvár.

Költséghimélés szempontjából tessék a gyógyszerházakhoz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1668

Hagyományaink összes gyógyszerházaiban.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

MULATTATÓ

Ha nem lesz többé iskolánk . . . *

Ha egyszer nem lesz többé iskolánk,
Nem lesz üvegház gyöngye palántáknak,
Ha nem lesz tanterem,
Hol tanító nyíló ajakán
Az ige-virág magyarul terem,
Ha nem lesz többé szentesített mód
Oktatni gyermekünk az ősi szóra,
Ha minden jussunkból kivettünk:
Egy iskola lesz egész életünk,
S mindenki mindenkinek tanítója.

Bölcsök leszünk, szentek leszünk,
Hogy gyermekeink lelkéhez közel,
Mindég közel legyünk.
Nem leszünk semmi más:
Hitben, hűségben, tisztaságban
Egymásnak folytonos példa-adás.

És esküszünk
Mindenre ami szent nekünk:
Igy, iskolátlanul
Egymásból olyan nemzedéket nevelünk,
Hogy mind az idők végeztéig
Megemlegettelünk!

1924.

Reményik Sándor.

Régi tréfák hönyvéből.

Ami biztos, az biztos. — Egy udvari főúr haragudott a király bolondjára, mert az őt sokszor csúfította. Egyszer megígérte neki, hogy ha kezébe kerül, — megöli. A bolond komolyan megijedt és elpanaszolta a dolgot a királynak. Ez a párbeszéd folyt le köztük:

Király: Ne félj! Ha ő megöli téged, én őt öletem meg!

Bolond: Mégis csak biztosabb volnék, ha előbb őt akasztanád fel!

* * *

A felfuvalkodott kamarás. Áruházban barangolása közben Mátyás király Ofiánbányára érkezett. Ott hallotta, hogy a bányakamarás mindenféle gonosz utakon irtozatosan meggazda-

godott, s most már annyira gögös, hogy nem is akar a földön járni, hanem amikor templomba megy, 12 aranytalat visznek a szolgálai és azokat csergetik a lába alá. Másnap vasárnap volt s a nép közé elegyedve, maga a király is meggyőződött, hogy az ember igazat beszélnek. Míg a többiek templomba voltak, ő a bányakamarás házához ment, s ezt írta annak falára:

„Itt járt Mátyás király, megett három tojást
S látta aranytalon járni a kamarást!”

Amint a templomból hazatérő kamarás meglátta a verset, borzasztóan megijedt a reá váró büntetéstől és világra ment. Azóta sem látták a környékeken.

* * *

Az ősök. Egy főúr dicsekszik, hogy az ő családjából már kilenc király került ki. Mindjárt kezdi is őket számlálni. De bizony csak hatig futó-

* 1926-os naptárunkból.

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár

Genève, Paris, London, Zürich, Bern, Basel, Frankfurt, Köln, Hamburg, Leipzig, Breslau, Prag, Wien, Bécs, Budapest, Debrecen, Szeged, Pécs, Győr, Sopron, Veszprém, Székesfehérvár, Pétervárad, Kassa, Eger, Miskolc, Szolnok, Kecskemét, Tatabánya, Gyöngyös, Mórahalom, Szécsény, Ózdi, Gyulafehérvár, Győr, Sopron, Veszprém, Székesfehérvár, Pétervárad, Kassa, Eger, Miskolc, Szolnok, Kecskemét, Tatabánya, Gyöngyös, Mórahalom, Szécsény, Ózdi, Gyulafehérvár.

szkezele. Amint töpreng, szegény-káromkodik, közbeszól az udvari-
gyan kérlek! Hát a „három szent
erre kitört hatalmas derűltség
a kinos helyzetet.

idejében érkezett. Egy csirke-
megseprűzésre, azután a város-
bíró kiütésre ítélték. Miután az
végrehajtották rajta, az ország-
alálkodik egy falúsi emberrel.
egszólítja és kérdezi:

„Hogyan nem késtem-e el? Hallottam,
ma a városban egy semmire-
megseprűznek és szeretném látni!

„A másik:
„Hátom! Te már elkéstél; én —
m — ott voltam!

„Mert nem lett a jobbágy leány-
„Tekintetes asszony,?! Egy
gy leány tejet vitt vitt a fején a
„A. Amint ment-mendegélt, — el-
„szózott. Kiszámította, hogy a tejért
„ennyit és ennyit. Azon tyukot
„a tyuk tojik annyit és annyit. A
„ol csirkék lesznek; ha megnőnek
„öket, s az árukból disznót vesz.
„„Gyalacozik, azokat is eladja, s
„„nehemet. A tehén megborjazik,
„„tekat mind felneveli. Mikor egész
„„a lesz, a földesúr fia feleségül
„„s ő Tekintetes asszony lesz.
„„„Mikor aztán jönnek a vendégeink,
„„„kedelmesen meghajtom magam:

„Még is hajtotta magát szépen,
„„„es edény is leeseit a fejeről,
„„„voit az ábrándozásnak! Még
„„„p végy az édesanyja odahaza elhite
„„„gy a városban a nagy tolon-
„„„verték le fejeről az edényt!

KÉSZÍTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

„Naptárt ne tessék sürgetni, december
„„„adódóleg minden kérdés nélkül és dij-
„„„megkezdtek a kiküldést azok részére,
„„„fizetésükkel 1925 dec. 31-ig rendben

„A naptár expedíció dec. 1-től dec.
„„„ebben az időközben minden ille-
„„„fizetőnk kézhez kapja naptárát.
„„„ozsváron járnak, személyen is át-

„feledkezzenek meg előfizetőink és
„„„az előző számban hirdett 2500,
„„„00 L-es jutalmakról. A 2500 és 500
„„„alom sorsolását úgy ejtjük meg,
„„„yerők a pénzt a karácsonyi ünne-

„pekre megkaphassák, hasonlóan szeretnők
„a 2000 Leus jutalommal is, ha addig a
„7000-edik új előfizető beérkezik.

„c) December 1-én törzskönyveinkben meg-
„kezdjük azon előfizetők folytatólagos törlé-
„sát, akik 1922, 1923 vagy 1924-re is hátrá-
„lékban vannak, s hátrálékukat többszöri
„figyelmztetésünk ellenére sem rendezték.
„Ezek már a következő lapszámot nem kap-
„ják meg. A törlés december 1—31 között
„egészen elintéztést nyer úgy, hogy az ilyen
„illetéktelenek közül újévben már senki lapot
„nem kap.

„d) Kérjük olvasóinkat, akik tőlünk után-
„vételt könyvet rendelnek, hogy a könyv-kül-
„demény után az illető postahivatalnál ér-
„deklődjenek is, mivel több küldemény vissza-
„jött azzal a jelzéssel, hogy a címzet nem
„kereste.

„c) Apróbirdetéseink tarifája: Minden szó
„4, vastagabb betűvel 8 L. Legkisebb birde-
„tés 40 L. Állást keresők részére 20 szóig
„40 L. Előfizetőinknek minden szó 3, vosta-
„gabb betűvel 6 L.

Sz. B. és M. L. Érolasz, M. A. Medgyes,
B. M. és özv. T. J.-né Homoródszentpéter,
özv. B. J.-né Oklánd, M. I. Halmagy, Hítel-
szévetkezést — Etéd, W. B. H. J., B. I. Petro-
zseny, A. P., N. B., B. A. Köpecz, V. I. Barót,
B. A., N. J. Tekerőpatok, Sz. S. Vulkán, R. A.
Gy. és L. S. Halmagy, P. J. és J. L. Csencs,
özv. B. J.-né Kovászna, O. Gy. Ferendia (Te-
mes), id. D. F. Csikszentmárton, Sz. F., id.
S. J., id. K. Gy., id. Iz. S. Margitta, G. J.
Buenos Aires (Argentina), K. I. Nagyvárad,
N. J., Ifj. D. S., A. I. és Cs. J. Hegyközszent-
imre, B. S. Hegyközszentmiklós, S. M. Mező-
petri, E. K. és T. D. Siménfalva, Zs. K. Pap-
tamási, R. J. és M. V.-né Rézbánya, S. B.
Oroszmező, D. J. D. F., K. A. és id. V. I.
Józsefszállás, Hr. A., Sch. L., T. J., L. B. és
V. A. Pankota, G. I., T. J. és Fr. L. Porgány,
Gy. A. Pitești, id. Gy. F. Bőllön, M. M. Vor-
nicent—Józseffalva (Bucovina), F. F., V. I. és
Gy. L. I. Miklósvár, P. J. és F. F. Székely-
zsombor, K. I., Sz. M. I. és B. I. M. Alsó-
rákos, S. M. és S. K. Szamoskrassó, D. L.
Futásfalva, Kelet Hirlapiroda — Arad, M. J.
és B. Gy.-né Gáres, B. J. és E. P. Székely-
bethlenfalva.

„Itt felsorollak az új előfizetőkért, lelkes és
„önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszte-
„letünket, halánkat és köszönetünket, bizalom-
„mal kérjük és várjuk további eredményes tá-
„mogatásukat.

„L. L. Zilah. Kérdése a lap hírek rovatá-
„ban kapja meg a feleletet. B. M. Mezőtelegd.
„Csak önálló dolgot küzlünk, ez a vers az
„„Iglói Diákok“ c. szindarabból való, R. F.-né
„Marosgalonya. Meleg lélekre valló szép írás,
„de kifejezetten egy vallásos folyóiratba való.
„Sch. B. Turterebes. Semmiféle törvény nem
„tiltja azt, hogy egy olyan gyereket, aki állami
„iskolába járt, egy osztály elvégzése után ne
„lehetne felekezeti iskolába átvinni. Háromszék
„megyében is előfordult, hogy bizonyos inspec-
„tori rendeletre hivatkozással az alsóbb tanügyi
„hatóságok erőltették az állami iskolába való
„visszabocsátását az olyan gyermekeknek, akik
„az idén felekezeti iskolába jártak be, ta-
„valy pedig állami iskolába jártak; a tanügyi

„hatóságoknak ezen önkényes eljárása ellen az
„illető egyházi főhatóság már hetekkel ezelőtt
„panaszt emelt a Miniszter Urnál de még vá-
„laszt nem kapott. Ajánljuk, hogy Sch. B. ur
„is forduljon az illetékes egyházi főhatósághoz,
„hogy ez továbbítsa panaszát a Miniszterium-
„hoz. B. F. Barót. Címére 1781 sz. a. ment
„2 példány, 3998 sz. a. megint 1 példány, szö-
„val összesen három példány, amelyekből Cim
„soha egyet se küldött vissza, mert akkor meg-
„szüntették volna. Ezután csak egy példányt
„fog kapni, de az eddigiek rendezésére 1925
„december 31-ig 200 Leut kell kérnünk. R. J.
„Székelyzsombor. 1924 december 31-ig rendben,
„második 50 Leu még nem jött be. Cs. A.
„Nyáradgálfalva. Cim jó, előfizetése rendben,
„nem tudjuk, hogy mi történt lapjával? Hiányzó
„számokat pótoltuk. A. P. Köpecz. Cim javítva,
„50 Leu bejött, rendben 1926 február 1-ig.
„B. F. Szovata-fürdő. Előfizetése rendben 1926
„december 31-ig, Kl. M.-é rendben 1926 nov.
„1-ig. B. F. Görgényszentimre. A 100 L. bejött,
„rendben 1926 augusztus 1-ig. H. A. Kisratos,
„N. M., N. M. és T. A. lapja címére írva nov.
„15-től számok küldve, hála és köszönet. özv.
„F. F.-né Gyorok. 1925 június 1-től december
„31-ig jár 60 Leu. S. G. Kismajtény. 1925 márc.
„1-ig rendben, 100 L. még nem jött be. H. S.
„Puj. A. F. K. címe nálunk jó, lap megy, a
„150 L. könyvelve. B. V. Várviz. Az a bizo-
„nyos 30 L. későn jött, előfizetéséhez irtuk,
„amely ezzel rendben 1926 május 1-ig. Tr. M.
„Gálospetri. 1925 június 1-ig rendben, egyik
„szám törülve, f. évre még 60 Leu. N. L.-né
„Dés. Rendelését nov. 21-én leadtuk, számla
„száma 8473, reklamáltunk. Sz. F. I. Zágón.
„Előbbi eset, számlázva 8558 sz. alatt, reklam-
„áltunk. Sz. F. Czegőtelke. A szóban forgó
„rét ugy látszik kimerült és talaja már igen so-
„vány. Ezért tanácsos lesz azt feltörni, meg-
„trágyázni és kapás növényt rajta termelni,
„hogy a gyomtól megtisztuljon. Az utána kö-
„vetkező évben tessék a következő fűmag-
„keveréket elvetni: réti ecsetpázsit, réti perje,
„csómos elbir, komjecs, réti csenkesz, juh
„csenkesz, angol perje, francia perje, aranyzab,
„vörös here, fehér here, komlós lucerna, sár-
„keres. Nem közölte, hogy réjtének milyen a
„talaja: homokok, agyagos vagy meszes-e?
„Ezt pedig jó lett volna tudni. Mindenesetre
„helyezze a fősúlyt a réti perjére, mert ez a
„legfontosabb jó réti fű. Ebből lehet 15 száza-
„lékot. A löherfélékből összesen csak 20 szá-
„zalékot, a csómos eblből 15 százalékot, a
„többi fűféléket egyenlő arányban. (Dr. P. B.)
„P. J. Gencs. A Hangvától kell még 1925 febr.
„1-től 92 Leu. F. S. Szatmár. Az élesdi mész-
„égető a Nagyváradról Kolozsvárra utazónak
„a vonattól balra esik. O. Gy. Ferendia. Hálás
„elismerés és köszönet, mutatványszám elment,
„pénz bejött, rendben van 1925 december 31-ig.
„Sz. Gy. Czege. A gr. W. B. címe jó, lapja
„megy, száma 11,495. B. Zs. Petrozseny. Elő-
„fizetésére kell még 1925 július 1-től 50, M.
„D.-nek 1925 október 15-től 24, B. J.-nek 1925
„október 15-től szilvén 24 Leu. V. L. J. és
„Sz. I. J.-é Csávás. Minden erdőbirtokosnak
„kötelessége az erdőtörvény 2 §-a értelmében
„erdejéről üzemetvert készíteni. Ezt elkészítheti
„az állami kerületi erdőgondnok a birtokos
„kérségére és annak költségére. Az erdőgond-
„nok engedélye nélkül a birtokos bizony saját
„erdejében nem eszközölhet vágást. A klsbir-
„tokosok álljanak össze és kérjék meg a kerü-
„leti erdőgondnokot, hogy adjon nekik egyelőre
„ideiglenes vágatási engedélyt. A kiszállási
„költség mindenkor és mindenütt a birtokost
„terheli. (O. Gy.) N. D. Hegyközszentimre. Sa-
„ját előfizetésénél 1925 január 1-től 100, az
„Olvasó E-nél 1924 január 1-től 200 Leu, kö-
„szönet. T. A. Czegőtelke. Derék ember, ilye-
„nekkel szemben szívesen vagyunk türelme-
„sek. Ifj. D. A. Szovata. Könyvrendelését 1561
„sz. a. elintéztük. Sz. P. Halmagy. Fogadjá

testvéri kézzsoritásunkat és igazi elismerésünket. A. I. Zsigmondtelep. Rendelését azonnal leadtuk, naptár biztosan lesz, lelkes és önzetlen buzgalkodásáért testvéri üdvözlét és elismerés. B. B. J. Gyergyóremete. Könyv meg, amit kérdezt az ma legkevesebb 25,000 Leuba kerülne, őszinte üdvözlét. Ö. A. Marosludas. Előfizetése 1926 április 1-ig rendben. B. G.-nek folyó évi december 31-ig kell még 30 Leu. F. J. Kápolnásfalu. 1925 július 1-től kell még 50. Leu.

B. J. Petrozsény. Az ingatlanokra vonatkozó szóbeli szerződések nem érvényesek. Formális szerződésekkel ruházhatók át csupán. A ingatlanon levő ültetvények tartozéka a földnek. A fiatal gyümölcsfák átültetése ellen kifogás nem lehet, de az idősebb fák irtás-szerű kivágása vandalizmusos volna. Ha csak lehetséges méltányos megállapodás létesítendő. Ha oly nagy érték menne ezáltal a voltaképeni tulajdonos kezébe, hogy ezáltal Önt tetemes kár érné, tartsa meg inkább a beültetett teiket. Egy esetleges perbe belemenni nem tanácsoljuk, mert annak kimenetele kétes volna. M. M. Makfalva. A szelíd gesztenyének enyhébb klímára és az ottaninál hosszabb vegetációs időre van szüksége ahhoz, hogy gyümölcse beérjen és élvezhető legyen. Mint hasznosított fa ezért nem jöhet számításba. Mint díszfát pótolja pld. a hárs, mely egyúttal kitűnő méhlegelőt és emellett gyógyteát is szolgáltat, mely akár a háztartásban, akár droguerián an gyógyszerárban értékesíthető. Sz. S. Felsőbánya. A bortörvény csak a 14 klosterneuburgi fokozat alóli mustok cukrozását engedi meg. A 11 Wagner pedig már 15. 5-16 klosterneuburgi fokozat felel meg, így tehát cukrozás útján nem javítható fel a kérdéses bor. Szesztiókat szabad volna 10%-kal emelni, de ezzel a cél még nem volt elérve. Legegyszerűbb volna a minőségnek hazasítás, egalizálás útján való javítása, de akkor is az arányt illetőleg több próbát kell eszközölni, nehogy ezzel a jó bort tegyük esetleg sokkal értéktelenebbé.

Apróhirdetések.

Ványolás, festés, préselésre posztóvégeket átvész Honvéd-utcai posztógyár 118 szám.

Keresek falusi háztartásba 2 személy mellé olyan *szakácsnőt*, ki házzvezetésre is képes, továbbá gyakorlott, józanéletű *udvarbíró*t és megbízható *kocsist*. Ajánlatokat a kiadóba kérünk.

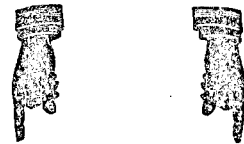
Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál*, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87.

**BOGNÁR
ÉS
SZÁNTÓ**

Erdélyi Kereskedelmi Rt.
Kolozsvár,

ajánlja uvadalmi palackos
fajborait és természetes
uton (essencia nélkül)
előállított.

egészségre nem ártalmas

„BOGSZA”

likőreit.

Dombria

posztógyár.

Készít és elad vagy mosott
gyapjuval becserél

valódi homespu
úri és női divatszöveteket

Ugyanott posztókészítés és
festést, gyapjufonást elvállal.

Cluj—Kolozsvár

Cal. Decebal (Rudolf-út) 22.

A kis
UNDERWOOD
írógép 3 1/2 kg.

Íródel-
utazási- és
magán-
használatra.

6 és fél dollár
havi részleti

Díjtan
bemutató
országszerte!

Prospectust szívesen küld:
BUREAU „HERMES” IR
Cluj—Kolozsvár, Str. Radu (Bocshay-u.)
UNDERWOOD
író-, másoló-, sokszorosító- és szá
gép gyári képviselete.

Távlati cím: **HERMES Cluj**, — Telefon:

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi
és hollandiai garantált
fajazonos, tiszta és
csiraképes könyha-
kerti-, virág-, és
gazdasági magvait.

Déri Árpád most újonnan rendezte be
magkereskedését és hogy a modern
követelményeknek minden tekintetben
megfelelhessen, üzletét dr. Péter Béla
volt gazdasági akadémiail igazgató szak-
szerű felügyelete alá helyezte.

Árjegyzéket portómentesen küld.

